

Netop det Modfatte staaer i Loven. Naar den Lov er vedtagen, som bestemmer Kjøbstædernes Tilskud til Fonden, skal Offret ogsaa bortfalde i Kjøbstæderne, overensstemmende med den Regel, som her foreligger for Landet. Altsaa tror jeg, at det ærede Medlem kan være ganske rolig i den Henseende. — Det gjør mig ondt, at jeg i et Punkt maa modsigte den ærede Ordfører. Han yttrede nemlig, at, dersom Folketjers-Fonden fik Underbalance, maatte Staten skyde til. Det siger jeg bestemt Nei til! (Ordføreren: Det siger jeg ogsaa Nei til, men den maa laane.) Ja, det er en ganske anden Säg. Skulde der til en given Tid vise sig Underbalance i Fonden, maa man laane, for at bedre Tider kunne høde derpaa, men det er noget helt Andet, end at Staten skal yde Tilskud. Det glæder mig efter de nu faldne Yttringer at erfare, at jeg altsaa er i fuldkommen Overensstemmelse med den ærede Ordfører; der skal ikke være Spørgsmaal om, at Staten skal skyde Noget til, men der skal heller ikke paa den anden Side være Spørgsmaal om, at man vil plyndre Folketjers til Fordel for det ene eller det andet Formaal eller for Statskassen. Jeg tror nu, at man kan være ganske rolig for den foreslaede Fonds Balance. Jeg er ikke saa sangvinsk med Hensyn til Bedømmelsen af de Priser, hvortil Præstegaardsjorderne kunne sælges, som det ærede Medlem fra Odense (W. Petersen). En Pris af 8,000 Kroner pr. Tønde Hartkorn er vistnok for meget for Jord, hvortil der ikke høder Bygninger, thi det er jo ikke Tilfældet her, men jeg tror ikke, at den foreslaede Pris af 5,200 Kroner er for høj. Meget ofte forekommer der Exempler paa, at der betales højere Priser, medens der undtagelsesvis ogsaa kan betales lavere Priser. Jeg vil imidlertid benytte den Leilighed, der her er givet, til at henlede Opmærksomheden paa et Punkt, der har ikke ringe Indflydelse paa Balancen, og som jeg ikke har omtalt tidligere. Jeg tilstaaer, at det var ved en Forglemmelse, at jeg ikke omtalte det ved Forelæggelsen af Lovforslaget. Beregningen over Kornindtægterne i den Balance, der er opgjort i Lovforslaget, er jo, som man vil se, foretaget efter en Gjennemsnits-Kapitelstægt. En Gjennemsnits-Kapitelstægt betyder jo en Kapitelstægt, der angiver Middelspriserne for hele Landet. Spørger man nu, hvorledes denne Gjennemsnits-Kapitelstægt for hele Landet kommer ud, viser det sig, at det er en Middelspris af de forskellige for hvert enkelt Stift eller Amt for sig satte Kapitelstægter. Disse Kapitelstægter ere jo igjen Middels-

priserne af andre Kapitelstægter o. s. fr. Derved vil jeg imidlertid ikke dvæle, men jeg gjør kun opmærksom paa, at denne Middelskapitelstægt for hele Landet fremkommer derved, at man adderer de enkelte Stifters Kapitelstægter for hver Kornfort og derefter dividerer med Antallet af Stiftterne. Denne Beregningsmaade er rigtig under en Forudsætning, men den er urigtig under en anden Forudsætning. Den er rigtig, saakfremt hvert Stift i det Mindste omtrentlig giver samme Bidrag til den samlede Sum af Tienden. Dersom f. Ex. Sjællands Stift og Viborg Stift hver yde lige stort Bidrag, er det rigtigt at lægge Kapitelstægterne for disse to Stifter sammen og beregne Tiendens Verdi med det Halve af den samlede Pris, men dersom det ene Stift giver et Bidrag, der er meget betydeligere end det andet Stifts, bliver Beregningen urigtig i samme Forhold, som der er Forskjel paa de to Stifters Bidrag. Dette finder Anvendelse og det i temmelig væsentlig Grad paa de Middelspriser, som ere benyttede ved Kapitelstægtens Beregning. Jeg skal, idet jeg tager to Stifter for at stille det simpelt og klart, gjøre opmærksom paa, hvorledes Forholdet er. Jeg skal da nævne, at Sjællands Stift yder i Byg henved 72,000 Ldr. aarligt, men Viborg Stift yder i Byg kun lidt over 8,700 Ldr. Altsaa Sjællands Stift henved 72,000 Ldr., Viborg Stift lidt over 8,700 Ldr. Der er jo en overordentlig stor Forskjel, og naar man beregner Middelsprisen for disse to Stifter for sig, kommer man til et aldeles urigtigt Resultat. Men hvorledes er det da urigtigt? Er det til Fordel for Fondens Balance eller til dens Skade. Ja det beror paa, hvilket af disse to Stifter, Sjællands eller Viborg Stift, der har den højeste Kapitelstægt, og ser man det efter, viser det sig nu, at Sjællands Kapitelstægt er betydelig højere end Kapitelstægten for Viborg Stift. Dersom man tager de sidste Uddrag af statistiske Oplysninger Nr. 6 for sig og benytter de Kapiteltægter, som der findes, vil det vise sig, at i Liaaret 1864—73 har Kapitelstægten for Byg i Sjællands Stift i Gjennemsnit været 5 Rd. 83²/₁₀ St., medens Kapitelstægten for Byg i Viborg Stift i de samme Aar kun har været 5 Rd. 11⁹/₁₀ St. Der er altsaa en Forskjel af omtrent 72 St., som Sjællands Stifts Kapitelstægt i disse Aar har været højere, en Forskjel altsaa af 1¹/₂ Kr. pr. Tønde Byg, og naar dette anvendes paa det Kvantum Byg, jeg har nævnt, omtrent 72,000 Tønder for Sjælland og 8,700 for Viborg, vil man se, at her fremkommer en betydelig